

सन २०१५-१६ साठी, एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (MIDH) अंतर्गत केंद्र व राज्य हिस्स्याची रक्कम वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुधध्व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक.राफअ २०१५/प्र.क्र.२६१/९४१,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२,
दिनांक:- २३ मार्च, २०१६.

- वाचा :-** १) केंद्र शासनाचे कृषि, सहकार विभाग (फलोत्पादन विभाग) यांचे पत्र क्रमांक एफ-नं.३३-०९/२०१५-हॉट, दिनांक ०८.०५.२०१५,
- २) केंद्र शासनाचे कृषि व सहकार विभागाचे पत्र क्रमांक एफ-नं.१८-२५/२०१५ MIDH (NHM), दि.१२.०५.२०१५
- ३) केंद्र शासनाचे कृषि व सहकार विभाग (फलोत्पादन विभाग) यांचे पत्र क्रमांक एफ-नं.१८-३२/२०१२-NHM, दि.१८.०६.२०१५
- ४) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.राफअ-२०१५/प्र.क्र.१३५/९-अ०, दि.१०/८/२०१५
- ५) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.राफअ-२०१५/प्र.क्र.२६१/९-अ०, दि.०८/९/२०१५
- ६) शासन पुरक पत्र, कृषी व पदुम विभाग, क्र.राफअ-२०१५/प्र.क्र.२६१/९-अ०, दि.०५/१०/२०१५
- ७) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.राफअ-२०१५/प्र.क्र.२६१/९-अ०, दि.१८/१२/२०१५
- ८) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.राफअ-२०१५/प्र.क्र.२६१/९-अ०, दि.०५/०२/२०१६
- ९) केंद्र शासनाचे कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग (फलोत्पादन विभाग) यांचे पत्र क्रमांक एफनं.१८-३२/२०१२-NHM, दि.११.०२.२०१६ ,
- १०) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.राफअ-२०१५/प्र.क्र.२६१/९-अ०, दि.११/०३/२०१६,
- ११) शासन ज्ञापन, कृषी व पदुम विभाग, क्र.सुअंप-२०१६/प्र.क्र.४६/१६/२(ए), दि.२३/०३/२०१६,

प्रस्तावना

राज्यात सन २००५-०६ या आर्थिक वर्षापासून केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान राबविण्यात येत आहे. सन २०१४-१५ पासून सदर योजना एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान म्हणून राबविण्यात येत आहे.

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान, ही योजना सन २०१५-१६ मध्ये सुरुवातीस केंद्र : राज्य हिस्सा ५० : ५० प्रमाणे राबविण्याचे निर्देश होते. तथापी निती आयोगाच्या शिफारशीनुसार सदर योजना सध्या केंद्र : राज्य हिस्सा ६० : ४० प्रमाणे राबविण्यात येत आहे. केंद्र शासनाने उपरोक्त संदर्भ क्र.३ येथील पत्रान्वये एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान अंतर्गत पहिल्या हप्त्यापोटी सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी, रु.४९५१.२५ लाख व अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी रु.५१२.५० लाख निधी राज्य शासनास वितरीत केला आहे. अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी स्वतंत्र अर्थसंकल्पिय तरतूद उपलब्ध नसल्यामुळे, सर्वसाधारण व अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी केंद्र शासनाने वितरीत केलेला पहिल्या हप्त्याचा एकूण निधी, रु.४६६३.७५ लाख , सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी अर्थसंकल्पित असलेल्या निधी मधून वितरीत करण्यात आलेला आहे. सुधारीत अर्थसंकल्पिय

तरतुदीनुसार, सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या राज्य हिश्याकरीता रु.५५३५.०० लाख तसेच अनुसूचित जाती प्रवर्गाच्या केंद्र हिश्याकरीता रु.१०२५.०१ लाख व राज्य हिश्याकरीता रु.६८३.३१ लाख तरतूद करण्यात आलेली आहे.

केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. ९ येथिल पत्रान्वये, सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी दुस-या हप्त्याचा रु.३६४५.०० लाख निधी मंजूर केला आहे. त्यापैकी रु.३६३८.७५ लाख निधी महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना वितरीत करण्यात आला असून, रु.६.२५ लाख निधी वितरीत करावयाचा आहे. तसेच सर्वसाधारण प्रवर्गाकरीता राज्य हिश्यापोटी रु.२३९७.५० लाख निधी वितरीत करणे आवश्यक आहे.

वरील प्रमाणे वितरीत करावयाचा निधी तसेच केंद्र शासनाने, अनुसूचित जाती उपयोजना या प्रवर्गाकरीता, वितरीत केलेला दुस-या हप्त्याचा निधी रु.४५०.०० लाख व केंद्र हिश्याच्या पहिल्या व दुस-या हप्त्यास अनुरूप ४० टक्के प्रमाणे राज्य हिश्याचा निधी रु. ६४१.६६ लाख, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळास, वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

१. केंद्र शासनाचे कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, यांच्या दि.११.०२.२०१६ च्या पत्रान्वये केंद्र शासनाने सर्वसाधारण घटकाकरीता वितरीत केलेल्या दुस-या हप्त्याच्या रु.३६४५.०० लाख निधीपैकी, शिळ्क निधी रु. ६.२५ लाख, मागणी क्रमांक डी -३, मुख्य लेखाशिर्ष-२४०१ - पीक संवर्धन, ००(७८९) - अनुसूचित जाती उपयोजना, (००)(०३) कृषि उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान - (केंद्र हिस्सा ६० टक्के), (केपुयो) अ.जा.उपयोजना, ३३-अर्थसहाय्य, (२४०१ ए १२७) या लेखाशिर्षाखाली खर्च करण्यास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदरचा निधी सर्वसाधारण प्रवर्गाकरीता खर्च करण्यात यावा.

२. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान या योजनेकरीता, सर्वसाधारण प्रवर्गाच्या राज्य हिश्याकरीता, उर्वरीत निधी रु.२३९७.५० लाख, मागणी क्रमांक डी -३, मुख्य लेखाशिर्ष-२४०१ - पीक संवर्धन, ००(१११) - बागायती व भाजीपाला पिके, (०३) रोपमळे, (०३)(३४) एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान - (राज्य हिस्सा ४०टक्के), (केपुयो) सर्वसाधारण, ३३-अर्थसहाय्य, (२४०१ ४५०७) या लेखाशिर्षाखाली खर्च करण्यास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

३. केंद्र शासनाचे कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग यांचे (फलोत्पादन विभाग) दि.११.०२.२०१६ च्या पत्रान्वये केंद्र शासनाने अनुसूचित जाती उपयोजना प्रवर्गाकरीता वितरीत केलेल्या दुस-या हप्त्याचा निधी रु.४५०.०० लाख निधी, मागणी क्रमांक डी -३, मुख्य लेखाशिर्ष-२४०१ - पीक संवर्धन, ००(७८९) - अनुसूचित जाती उपयोजना, (००)(०३) कृषि उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान - (केंद्र हिस्सा ६० टक्के), (केपुयो) अ.जा.उपयोजना, ३३-अर्थसहाय्य, (२४०१ ए १२७) या लेखाशिर्षाखाली खर्च करण्यास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

४. केंद्र शासनाने, अनुसूचित जाती उपयोजना प्रवर्गाकरीता वितरीत केलेल्या पहिल्या व दुस-या हप्त्याच्या निधीस अनुरूप राज्य हिश्याचा ४० टक्के प्रमाणे निधी रु.६४१.६६ लाख, मागणी क्रमांक डी -३, मुख्य लेखाशिर्ष-२४०१ - पीक संवर्धन, ००(७८९) - अनुसूचित जाती उपयोजना, (००)(०४) कृषि उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान - (राज्य हिस्सा ४० टक्के), (केपुयो) अ.जा.उपयोजना, ३३-अर्थसहाय्य, (२४०१ ए १३६) या लेखाशिर्षाखाली खर्च करण्यास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

५. या योजनेसाठी मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना संनियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. या योजनेतर्गत लाभ घेणा-या लाभार्थ्याची निवड पारदर्शकपणे करण्यात यावी. लाभार्थ्याची यादी संपूर्ण तपशीलासह कृषि विभागाच्या अधिकृत संकेत स्थळावर प्रसिद्ध करण्यात यावी.

७. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा. तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

८. वरील प्रमाणे मंजूर केलेला निधी अर्थसंकल्पिय तरतुदीच्या मर्यादित व मासिक निधी विवरण पत्राप्रमाणे वित्त विभागाने विकसीत केलेल्या "संगणकीय अर्थसंकल्प वितरण प्रणाली" मध्ये शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध आहे. शासन निर्णयाची काटेकोरपणे अमंलबजावणी होईल याची दक्षता आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी घ्यावी. या योजनेसाठी खर्च करताना सर्व वित्तीय नियम, विनियम, वित्तीय शासन निर्णय, अधिसूचना, आदेश, केंद्र शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश, केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचना आणि भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांचे या संदर्भातील निरिक्षण आणि खर्चात अनियमतता होणार नाही यांचे पालन होईल या अटीच्या अधिन राहून निधी खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

९. प्रस्तुत आदेश, शासन ज्ञापन, कृषी व पदुम विभाग, क्र.सुअंप-२०१६/प्र.क्र.४६/१६/२(ए), दि.२३/०३/२०१६, ला अनुलक्षून आणि शासन परिपत्रक वित्त विभाग, क्रमांक: अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३ दि.१७ एप्रिल, २०१५ मधिल अटींची पुर्तता करण्याच्या अधिन राहून व शासन परिपत्रक वित्त विभाग, क्रमांक: अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१६ जानेवारी, २०१६ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारामध्ये निर्गमित करण्यात येत आहेत .

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०३२८१५३७०६२८०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

प्रति,

- मा. मंत्री (कृषी)यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- मा. राज्यमंत्री (कृषी)यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- मा.अपर मुख्य सचिव, (कृषी) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई -३२

(अनिल वि.विशे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन,

४. आयुक्त कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. संचालक (फलोत्पादन), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे
७. सर्व संचालक/ सर्व सहसंचालक कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
८. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक,
९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी,
१०. सहाय्यक संचालक (लेखा) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई /नागपूर
१२. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१३. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
१४. निवासी लेखा परिक्षाअधिकारी, मुंबई
१५. संचालक लेखा व कोषागार अधिकारी, मुंबई (२ प्रती)
१६. सहसंचालक लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई -३२,
१७. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१८. निवड नस्ती, ९ -अे कार्यासन